

EVROPSKI PARLAMENT

2004

2009

Dokument zasedanja

23.1.2008

B6-0051/08

PREDLOG RESOLUCIJE

k vprašanjem za ustni odgovor B6-0389/07, B6-0003/08, B6-0004/08 in B6-0005/08

v skladu s členom 108(5) poslovnika,

ki ga predlagata Viktória Mohácsi in Alfonso Andria

v imenu skupine ALDE

o evropski strategiji za Rome

Resolucija Evropskega parlamenta o evropski strategiji za Rome

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 13 Pogodbe o Evropski skupnosti, ki Evropski skupnosti omogoča, da sprejme ustrezne ukrepe za boj proti diskriminaciji na podlagi rase ali narodnosti,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 27. januarja 2005 o holokavstu, antisemitizmu in rasizmu,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 28. aprila 2005 o položaju Romov v Evropski uniji,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 1. junija 2006 o položaju romskih žensk v Evropski uniji,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. novembra 2007 o uporabi Direktive 2004/38/ES o pravici državljanov Evropske unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic,
- ob upoštevanju svoje zakonodajne resolucije z dne 29. novembra 2007 o predlogu za okvirni sklep Sveta o boju proti nekaterim oblikam in izrazom rasizma in ksenofobije v skladu s kazenskim pravom,
- ob upoštevanju členov 6, 7 in 29 Pogodbe o Evropski uniji ter člena 13 Pogodbe o Evropski skupnosti, ki EU in države članice zavezujejo k spoštovanju človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter zagotavljajo pravne instrumente za boj proti rasizmu, ksenofobiji in diskriminaciji, ter ob upoštevanju Evropske listine o temeljnih pravicah in statuta agencije za temeljne pravice,
- ob upoštevanju Direktive 2000/43/ES o izvajanju načela enakega obravnavanja oseb ne glede na raso ali narodnost in Direktive 2000/78/ES o splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu, ter ob upoštevanju okvirnega sklepa o boju proti rasizmu in ksenofobiji,
- ob upoštevanju poročila o rasizmu in ksenofobiji v državah članicah EU za leto 2007, ki ga je objavila agencija za temeljne pravice,
- ob upoštevanju nedavnega sklepa velikega senata Evropskega sodišča za človekove pravice v primeru D.H. in drugi proti Češki republiki,
- ob upoštevanju politične pobude Desetletje vključevanja Romov in izobraževalnega sklada za Rome, ki sta bila ustanovljena za izboljšanje učinkovitosti politik in

financiranja, povezanih z Romi, in sta trenutno osredotočena na številne evropske države, vključno z nekaterimi državami članicami EU, državami kandidatkami in drugimi državami, kjer imajo institucije Evropske unije zelo pomembno vlogo;

- ob upoštevanju člena 108(15) svojega poslovnika,
- A. ker je od osem do dvanajst milijonov Romov, ki živijo v Evropski uniji, žrtev rasne diskriminacije in se pogosto srečujejo tudi z resno strukturno diskriminacijo, revščino in socialno izključenostjo ter večplastno diskriminacijo na podlagi spola, starosti, invalidnosti in spolne usmerjenosti,
- B. ker priznava pomanjkanje napredka v boju proti rasni diskriminaciji Romov in pri uveljavljanju njihovih pravic do izobraževanja, zaposlovanja, zdravstva in nastanitve tako v državah članicah kot državah kandidatkah,
- C. ker obžaluje, da so romski državljani Evropske unije pogosto žrtve rasne diskriminacije pri uveljavljanju svoje temeljne pravice do prostega gibanja in bivanja, ki jo imajo kot državljani Evropske unije,
- D. ker se v državah članicah EU še vedno dopušča ločevanje v izobraževalnem procesu; ker priznava, da diskriminacija pri dostopu do kakovostnega izobraževanja še vedno vpliva na razvoj romskih otrok in preprečuje, da bi uživali pravice do pedagoškega razvoja,
- E. ker so Romi še vedno žrtve diskriminacije na področju zaposlovanja,
- F. ker Romi večinoma še vedno živijo v slabih in nehygienskih stanovanjskih razmerah in ker narašča število prisilnih deložacij, pri katerih se Romom znova in znova zanika pravica do druge nastanitve,
- G. ker EU razpolaga z različnimi mehanizmi in orodji, s katerimi je mogoče izboljšati dostop Romov do kakovostnega izobraževanja, zaposlovanja, nastanitve in zdravstva, zlasti s politikami za socialno vključevanje, regionalno politiko in politiko zaposlovanja,
- H. ker priznava, da je socialna vključenost romskih skupnosti še vedno nedosežen cilj in da je treba instrumente EU uporabiti tako, da bo na tem področju dosežena uspešna in vidna sprememba,
- I. ker priznava potrebo po zagotavljanju uspešne udeležbe Romov v političnem življenju, zlasti pri odločitvah, ki se nanašajo na življenje in blaginjo romskih skupnosti,
- J. ker zlasti opaža izredne razmere številnih romskih posameznikov in skupnosti v novih državah članicah ter veliko izpostavljenost romskih izseljencev iz novih držav članic,
- 1. pozdravlja sklep Evropskega sveta z dne 14. decembra 2007, ki »se v zvezi s tem zaveda posebnih razmer, s katerimi se soočajo Romi po vsej Uniji, ter poziva države

članice in Unijo, naj uporabijo vsa razpoložljiva sredstva za izboljšanje njihovega vključevanja« in »poziva Komisijo, naj preuči obstoječe politike in instrumente ter Svetu pred koncem junija 2008 poroča o doseženem napredku«;

2. ostro in nedvoumno obsoja vse oblike rasizma in diskriminacije proti Romom in drugim, ki se jih obravnava kot »cigane«;
3. poziva novo agencijo Evropske unije za temeljne pravice, naj vključevanje Romov ter boj proti rasizmu in rasni diskriminaciji Romov uvrsti med najpomembnejše prednostne naloge v svojem delovnem programu;

Celovit pristop

4. ponovno potrjuje pomembno vlogo Evropske unije v boju proti diskriminaciji Romov, ki je pogosto strukturna in zato zahteva celovit pristop na ravni EU, pri čemer priznava, da so hkrati pri zaščiti, spodbujanju in usposabljanju Romov v prvi vrsti potrebni politična volja, čas in sredstva nacionalnih vlad držav članic;
5. poziva Evropsko komisijo, naj oblikuje evropsko okvirno strategijo za vključevanje Romov, s katero bo na evropski ravni zagotovljena skladnost politik v zvezi s socialnim vključevanjem Romov; meni, da je treba z evropsko okvirno strategijo o Romih:
  - dati prednost vključevanju Romov in sicer z evropsko politiko socialne vključenosti in zaposlovanja ter tudi z ustreznimi strukturnimi skladi, ki bodo podprli trajnostne evropske in nacionalne programe za uveljavljanje pravic Romov do izobraževanja, zaposlovanja, zdravstva in nastanitve v državah članicah in državah kandidatkah,
  - prispevati k boju proti strukturni in institucionalni diskriminaciji na področju izobraževanja, zaposlovanja, dostopa do zdravstvenih storitev in nastanitve; spodbuditi pozitivne ukrepe, ki so pomembno orodje za odpravo ustaljenih ovir,
  - stremeti k boju proti sovraštvu do Romov, tako da bo tematsko vključen v kampanje in pobude za boj proti rasizmu na evropski ravni,
  - vzpostaviti nadzorne mehanizme za ocenjevanje programov na področju socialne vključitve in zaposlovanja; postaviti merila uspešnosti in kazalce ter nuditi potrebno pomoč za raziskave in ocenjevanje izvajanih programov,
  - zagotoviti celosten pristop k romskim vprašanjem in uskladiti politike EU za vključevanje Romov z obstoječimi medvladnimi pobudami, kot so pobuda Desetletje vključevanja Romov in strategije Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi ter Sveta Evrope za izboljšanje položaja Romov;
6. poziva Evropsko komisijo, naj ustanovi romsko enoto ali organ s podobnimi pooblastili za usklajevanje izvajanja evropske okvirne strategije za vključevanje Romov, olajšanje

sodelovanja med državami članicami, usklajevanje skupnih ukrepov med državami članicami in zagotovitev vključevanja romskih vprašanj v delo zadevnih organov;

7. poziva Evropsko komisijo, naj pripravi predlog za vzpostavitev akcijskega načrta Skupnosti za vključevanje Romov, s katerim bo zagotovljena finančna podpora za uresničevanje ciljev evropske okvirne strategije za vključitev Romov;
8. poziva države članice, naj oblikujejo nacionalne strategije za vključevanje Romov, če tega še niso storile, in zagotovijo ustrezne institucionalne okvire in sklade, s katerimi bodo omogočile uspešno izvajanje teh strategij;

Izobraževanje

9. poziva Komisijo, naj preuči možnosti za okrepitev protidiskriminacijske zakonodaje na področju izobraževanja, s poudarkom na odpravi rasne diskriminacije, ter Parlamentu poroča o svojih ugotovitvah v enem letu od sprejetja te resolucije;
10. ponovno poudarja, da mora biti prednostna naloga evropske strategije za Rome enak dostop do kakovostnega izobraževanja; poziva Komisijo, naj poveča svoje prizadevanje za finančno in drugo podporo ukrepom v državah članicah, katerih cilj je romske otroke že v zgodnjem otroštvu vključiti v redno šolanje; poziva Komisijo, naj podpira programe za spodbujanje pozitivnih ukrepov za Rome na področju srednješolskega ter višjega in visokošolskega izobraževanja; poziva Komisijo, naj podpira druge programe, ki vsebujejo pozitivne in uspešne modele odpravljanja rasne diskriminacije; poziva Komisijo, naj ustanovi posebne sklade za podporo (i) predšolskemu izobraževanju Romov, (ii) odpravljanju rasne diskriminacije Romov v šolah ali zavodih osnovnega izobraževanja, (iii) nadziranju in spreminjanju prakse nezakonitega obravnavanja romskih otrok v zavodih za duševno prizadete, (iv) izobraževanju v romskem jeziku, (v) dostopu romske mladine do višjega in visokošolskega izobraževanja, (vi) univerzitetni pomoči za Rome in (vii) vključevanju potrebnih informacij o holokavstu v izobraževalne programe glede preganjanja Romov med drugo svetovno vojno;
11. poziva države članice, naj dajo prednost (i) financiranju predšolskega izobraževanja Romov, (ii), odpravljanju rasne diskriminacije romskih učencev, tako da se jih vključi v redno šolanje, (iii) nadzorovanju in spreminjanju prakse nezakonitega obravnavanja romskih otrok v zavodih za duševno prizadete, (iv) dejavnostim za spodbujanje izobraževanja vseh otrok o romskem jeziku, zgodovini, kulturi ter pozitivnih vidikih Romov, ki so prispevali k evropskim družbam, in (v) finančni podpori za romske dijake in študente v srednješolskem, visokošolskem in univerzitetnem izobraževanju s pomočjo vodenega poučevanja, če je to potrebno;

Zaposlovanje

12. poziva Komisijo, naj podpira vključevanje Romov na trg dela z ukrepi, med katerimi so finančna podpora za usposabljanje in prekvalifikacijo, ukrepi za spodbujanje pozitivnega trenda na trgu dela in strogo izvajanje protidiskriminacijske zakonodaje na področju zaposlovanja ter ukrepi za spodbujanje samozaposlovanja Romov in malih

romskih podjetij;

13. poziva države članice, naj (i) neprekinjeno razvijajo pravne in druge instrumente za boj proti rasni diskriminaciji na trgu dela in zagotovijo podporo ukrepom delodajalcev za pospeševanje raznolikosti, (ii) nudijo finančno podporo za spodbujanje neodvisnih protidiskriminacijskih agencij, (iii) gradijo na pozitivnih vzgledih, ki jih dajejo nekatere druge države članice, da se s tem zagotovi, da bo osebje velikih in srednje velikih podjetij ustrezno odražalo etično raznolikost skupnosti, ter (iv) sprejmejo ukrepe za podporo malim romskim podjetjem in razvijejo delovne zmožnosti Romov za prevzem podjetniških aktivnosti;

Zdravstvo

14. poziva Svet, Komisijo in države članice, naj podprejo sistemske nacionalne programe, katerih cilj je izboljšanje zdravstvenih razmer romskih skupnosti;
15. poziva države članice, naj takoj odpravijo in ustrezno izboljšajo (i) sistemsko izključenost nekaterih romskih skupnosti iz zdravstvenega varstva, vključno s skupnostmi na odročnih geografskih območjih in drugimi skupnostmi ter (ii) resne zlorabe človekovih pravic v zdravstvu, kjer so se te pojavljale ali se še vedno pojavljajo, vključno z rasnim ločevanjem v zdravstvenih ustanovah in prisilno sterilizacijo romskih žensk;

Stanovanjsko vprašanje

16. poziva Komisijo, naj še naprej razvija obstoječe uspešne modele, da bo (i) podprla programe za odpravo revnih romskih mestnih četrti v državah članicah, kjer ta obstajajo, in (ii) podprla druge programe, ki vključujejo pozitivne in uspešne modele nastanitve za Rome, vključno z romskimi preseljenci;
17. poziva države članice, naj (i) sprejmejo in izvajajo politike za izboljšanje revnih mestnih četrti, (ii) strogo izvršujejo protidiskriminacijske zakone na področju nastanitve, (iii) pripravijo pozitivne, z zakonom določene obveznosti za odpravo brezdomstva na podlagi modelov, ki že obstajajo v nekaterih državah članicah, (iv) sprejmejo vse potrebne ukrepe proti rasnemu ločevanju na področju nastanitve in (v) povečajo prizadevanje, da ustavijo slabšanje razmer na področju pravic do nastanitve v Uniji;
18. poziva države članice, naj vključijo romsko skupnost na najosnovnejši ravni, da bi lahko Romi kar najbolj izkoristili pobude, ki jih omogoča EU, tako na področju izobraževanja in zaposlovanja kot državljskega sodelovanja, saj uspešna vključitev zajema pristop od spodaj navzgor in deljeno odgovornost;
19. poziva Komisijo in Svet, naj obstoječe pobude, kot sta Desetletje vključevanja Romov in sklad za izobraževanje Romov, uporabita za povečanje učinkovitosti svojih prizadevanj na tem področju;
20. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, vladam držav

članic in Svetu Evrope.